

عنوان مقاله:

جایگشت نیهیلیسم، از فرمالیسم به آثار حاضر آماده

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات هنرهای تجسمی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

رضا رفیعی راد - دکتری هنرهای اسلامی، دانشکده هنرهای صناعی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران

فرشته متقی اماندانی - مربی، هیات علمی گروه ارتباط تصویری، دانشکده معماری و هنر، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

خلاصه مقاله:

با حذف عینیت، مفهوم هنر از ایزه هنر منفک شده و تحولاتی عظیم در مفهوم هنر به وجود آمد؛ اما نیهیلیسمی که در هنر مدرن وجود داشت، در هنر مابعد مدرن نیز جریان پیدا کرد. هدف پژوهش حاضر این است که ریشه ها و انواع نیهیلیسم در هنر مابعد مدرن و به طور اخص، حاضر-آماده های دوشان، مشخص شده و با نیهیلیسم جاری در اوج هنر مدرن یعنی فرمالیسم مقایسه شده و شباهت ها و تفاوت های آن معلوم شود. پژوهش حاضر از نوع کیفی بوده و با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای و آرشیوی به بررسی آثار حاضر-آماده دوشان پرداخته است. سوالات مطرح شده در این پژوهش این است که نیهیلیسم در هنر مدرن و به ویژه، فرمالیسم، و نیز در هنر مابعد آن، به ویژه، حاضر-آماده های دوشان، چه تنوعاتی حاصل کرده اند؟ در پاسخ به این پرسش، پژوهش حاضر نتایجی را به دست آورد که مطابق با آن، در فرمالیسم، نوعی نیهیلیسم منفعلانه، متکی بر نیهیلیسم سیاسی و همچنین نوعی نیهیلیسم متکی بر رویکرد نومیالیستی به زیبایی شناسی وجود دارد؛ اما در آثار دوشان، علاوه بر نفی نیهیلیسم سیاسی، نوعی نیهیلیسم مثبت و فعالانه در آثار او وجود دارد که در آن هنرمند به بی معنایی حقیقت پی می برد؛ اما با استفاده از فرایند کنش خلاق و روش های ترانسفرنس و سپس ایجاد فراطنز، از سطح این بی معنایی گذر می کند و بر این بی معنایی، هنر خود را استوار می سازد. با توجه به گسترش فرمالیسم و نیز هنر مفهومی در جهان و به ویژه در ایران، مطالعه تاثیر و تاثرات نیهیلیستی مستتر در آن ها نیز امری ضروری به نظر می رسد.

کلمات کلیدی:

"نیهیلیسم"، "نقاشی مدرن"، "انتزاع پسا نقاشانه"، "حاضر آماده"، "فراطنز"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1738087>

